

PRASME – KRITISKĀ DOMĀŠANA

CPIP

**BOOST
TRAIN & RETAIN**

PRASME – KRITISKĀ DOMĀŠANA

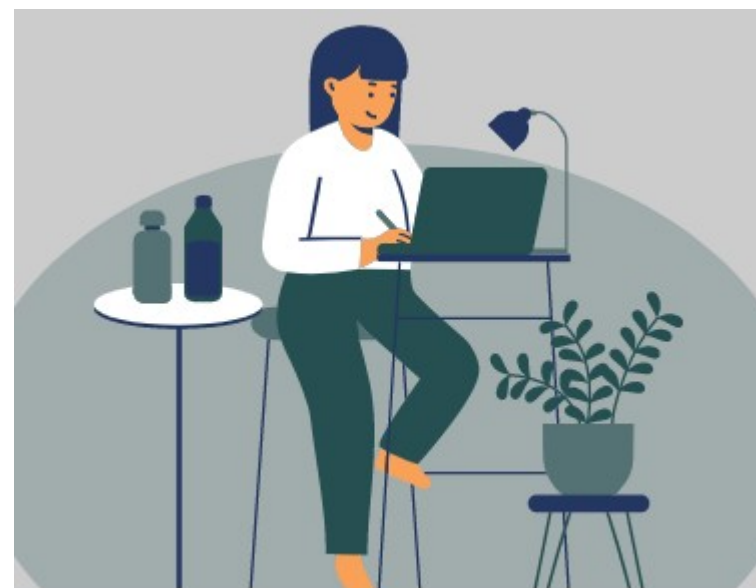
1) **MĒRĶIS** – Šīs tēmas mērķis ir palīdzēt cilvēkiem cilvēkresursu jomā, kā arī no plaša uzņēmumu un iestāžu loka apzināties kritiskās domāšanas lielo nozīmi gan personiski, gan profesionāli. Kritiskās domāšanas attīstība ir ne tikai liels izaicinājums mūsdienu darba videi, bet arī visas sabiedrības izaicinājums.

2) UZDEVUMI

- Izprast kritiskās domāšanas jēdzienu un tā lietderību informācijas izvērtēšanā
- (labāk) izvēlēties dažas kritiskās domāšanas metodes un attīstīt prasmi strādāt ar tām
- Radīt drošu vidi darbam

3) SATURS

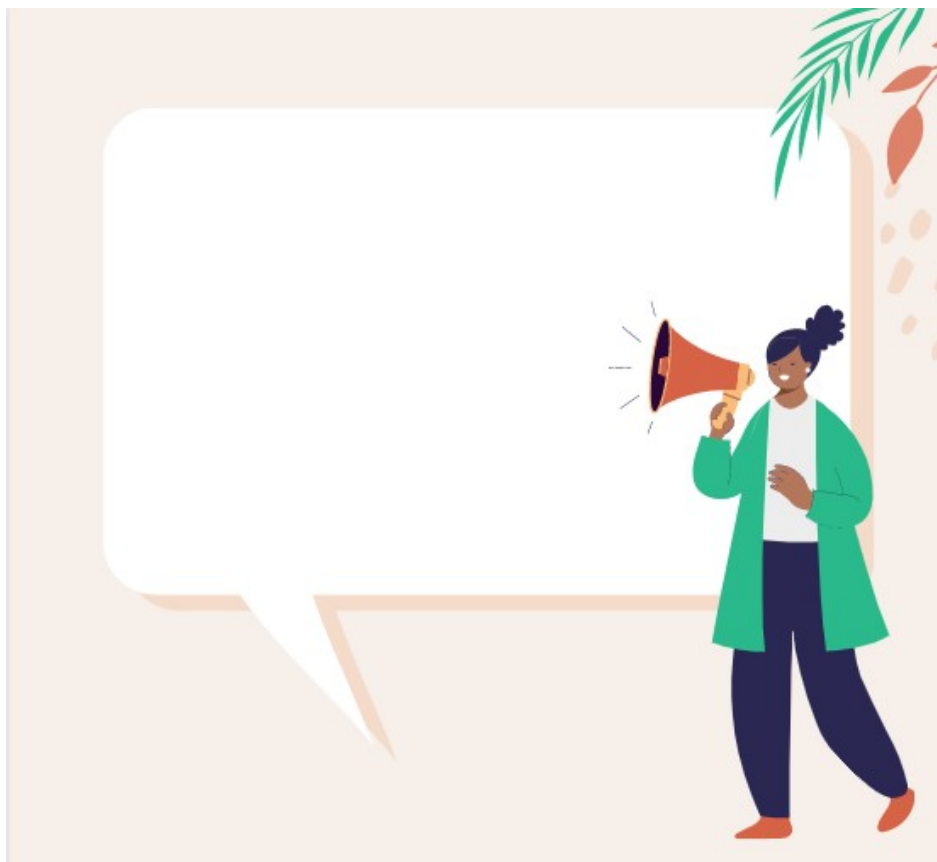
- ❖ (Atjaunināta) kritiskās domāšanas definīcija: Iemācieties efektīvi definēt terminu «kritiskā domāšana»
- ❖ Trīs galvenās kritiskās domāšanas apakšjomas
- ❖ Kritiskā domāšana darba vidē: Iepazīstieties ar darba principiem un metodēm, kas pieskaņotas kritiskajai domāšanai
- ❖ Kritiskā domāšana atbildības sadalē darbā: Iemācieties uzņemties atbildību par sava darba rezultātiem un vadošo procesu

PRASMES – KRITISKĀ DOMĀŠANA

**BOOST
TRAIN & RETAIN**

Kas ir kritiskā domāšana mūsdienu darba vidē un sabiedrībā?

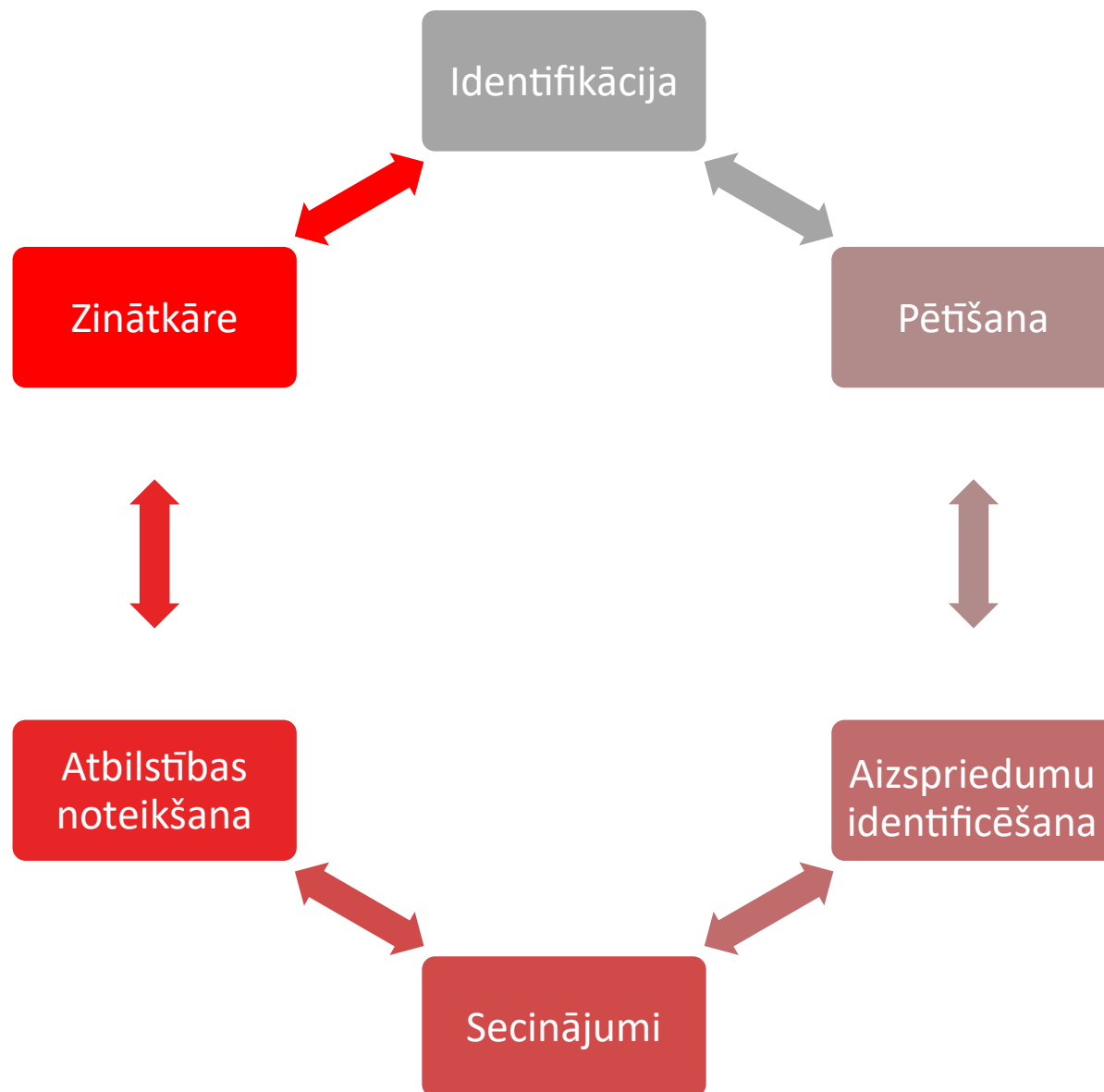
Pedagoģija un psiholoģija šo jēdzienu definē šādi: “Kritiskā domāšana nozīmē uztvert ideju, to rūpīgi izskatīt, salīdzināt ar pretējiem uzskatiem un ar to, ko mēs zinām par tēmu. Kritiskā domāšana ir par zinātkāri, izmantojot dažādas stratēģijas informācijas izzināšanai, uzdodot jautājumus un sistemātiski meklējot atbildes, saglabājot veselīgu skepsi, meklējot alternatīvas ierastajām procedūrām un apšaubot jau gatavus viedokļus. Tas attiecas ne tikai uz apšaubīšanu, bet arī lēmumu pieņemšanu, nostāju un spēju racionāli aizstāvēt savu viedokli, vienlaikus rūpīgi apsverot citu argumentus un pārbaudot šo argumentu loģiku” (Klooster In Grecmanová, Urbanovská, Novotný, 2000, 8. lpp.).

PRASME – KRITISKĀ DOMĀŠANA

Sešas galvenās prasmes, kas palīdz attīstīt kritisko domāšanu

BOOST
TRAIN & RETAIN

PRASME – KRITISKĀ DOMĀŠANA

**BOOST
TRAIN & RETAIN**

Sešas galvenās prasmes, kas palīdz attīstīt kritisko domāšanu

- ❖ Identifikācija (problēma, situācija un faktori, kas to ietekmē)
- ❖ Pētījums (pušu argumentu un informācijas avota pārbaude)
- ❖ Aizspriedumu identificēšana (objektīvi novērtēt informāciju, apzinoties, ka abu pušu argumenti ir subjektīvi)
- ❖ Secinājumi (spēja apkopot svarīgākos secinājumus, pamatojoties uz sniegto informāciju)
- ❖ Nosakiet atbilstību (izlemiet, kura no visas informācijas ir vissvarīgākā jūsu vēlamajam lēmumam vai jūsu mērķim)
- ❖ Zinātkāre (tiesa, mēs esam zinātkāri pēc dabas, taču situācijās, kurās jāpielieto kritiskā domāšana, aizmirstam uzdot "kāpēc" vai jebkuru citu jautājumu, kas varētu paplašināt mums nepieciešamo informāciju).

PRASME – KRITISKĀ DOMĀŠANA

BOOST
TRAIN & RETAIN

Galvenā kritiskās domāšanas 1. attīstības apakšnozare

Droša un pieņemoša vide

Kritiskās domāšanas attīstībai ir nepieciešams darbs un komunikācija bez stresa un bailēm kļūdīties. Būtiski ir strādāt ar cilvēku cerībām, viņu idejām un izvairīties no zināšanu un prasmju eksperta "īpašnieka", bet drīzāk par ceļvedi. Kritiskās domāšanas attīstības priekšnoteikums ir pieņemošas un drošas vides atbalsts, darbs ar motivāciju, aktivizējošu un interaktīvu darba metožu izmantošana, kas atspoguļo pašreizējo cilvēku vajadzības.

Kritiskā domāšana ir domāšanas veids, kurā jūs apšaubāt, analizējat, interpretējat, vērtējat un izsakāt spriedumu par to, ko lasāt, dzirdat, sakāt vai rakstāt!

PRASME – KRITISKĀ DOMĀŠANA

**BOOST
TRAIN & RETAIN**

Kritiskās domāšanas attīstības 2. galvenā apakšnozare

Atbalsts zināšanu asimilācijā un pielāgošanā
Veicot turpmāku darbu, jūs integrējat jaunu informāciju savā zināšanu sistēmā vai modificējat savu pašreizējo domu ietvaru atbilstoši pašlaik atrastajai informācijai. Mēs atrodamies analīzes fāzē (šī vārda plašākajā nozīmē). Tas palīdz piemērot augstākas pakāpes domāšanu vai piemērot sarežģītākas domas darbības. Kritiskā domāšana ir spēja skaidri un racionāli domāt, izprotot ideju loģisko saikni.

Būtībā kritiskā domāšana prasa, lai jūs izmantotu savu spēju spriest. Runa ir par to, ka jābūt aktīvam māceklim, nevis pasīvam informācijas saņēmējam!

PRASME – KRITISKĀ DOMĀŠANA

**BOOST
TRAIN & RETAIN**

Kritiskās domāšanas attīstības 3. galvenā apakšnozare

Darbs ar refleksiju

Zināšanu pielietošanas fāzē tiek apgūti domāšanas veidi turpmākajam darbam. Mūsdienu darba vidē šī apakšnozare bieži tiek atstāta novārtā, taču eksperti bieži norāda, ka tas ir viens no svarīgākajiem darba procesa momentiem. Cilvēku resursu(HR) pārstāvji praktiski izmanto jauniegūtās prasmes un zināšanas, var tās izmantot kontekstā un ilgtermiņā.

Kritiski domātāji identificēs, analizēs un risinās problēmas sistemātiski, nevis pēc intuīcijas vai instinkta!

PRASME – KRITISKĀ DOMĀŠANA

**BOOST
TRAIN & RETAIN**

Saskaņā ar jaunākajiem pētījumiem kāds ar kritiskās domāšanas prasmēm var:

Izprast saiknes starp idejām

Identificēt argumentācijas neatbilstības un kļūdas

Pārdomāt savu pieņēmumu, uzskatu un vērtību pamatojumu

PRASME – KRITISKĀ DOMĀŠANA

**BOOST
TRAIN & RETAIN**

ATCERIES!

Kritiskā domāšana ir:

Domāšanas veids par konkrētām lietām noteiktā laikā; tā nav faktu un zināšanu uzkrāšana vai kaut kas tāds, ko vienreiz var iemācīties un tad tādā formā izmantot mūžīgi!

Funded by
the European Union

Eiropas Komisijas atbalsts šīs publikācijas izveidei nav uzskatāms par satura apstiprinājumu, kas atspoguļo tikai autoru uzskatus, un Komisija nevar būt atbildīga par jebkādu tajā ietvertās informācijas izmantošanu.

